

ZWIĄZEK BANKÓW POLSKICH

Opis wymogów – Standard Dyplomowany Pracownik Bankowy po egzaminie „Studium Bankowości”

O stopień ubiegać się mogą pracownicy o kilkuletnim stażu pracy w bankowości lub w instytucji finansowej współpracującej z bankiem-uczestnikiem Systemu.

Wymagania:

- zdanie egzaminu (pisemnego i ustnego) na poziomie „Studium Bankowości”

I. Wymagana wiedza:

1. Podstawowe elementy mechanizmu rynkowego:

- otoczenie ekonomiczne i monetarne banku
- rynek produktów i usług bankowych oraz rynek finansowy,
- instytucje obsługi i pośrednictwa finansowego,
- wpływ polityki banku centralnego na działalność banków komercyjnych,
- Europejski System Banków Centralnych, Europejski Bank Centralny
- polityka pieniężna na terenie Unii Europejskiej

2. System bankowy w Polsce

- zmiany polskiego systemu bankowego
- organizacja i struktura systemu bankowego w Polsce
- Narodowy Bank Polski, struktura, funkcje,
- narzędzia kształtowania podaży i popytu na pieniądź (rezerwy obowiązkowe, kredyt refinansowy, stopa procentowa, polityka otwartego rynku finansowego itp.)
- funkcjonowanie banków w Polsce i ryzyko z tym związane,

3. Organizacja i zarządzanie bankiem:

- uzależnienie struktury organizacyjnej banku od: realizowanych zadań statutowych, strategii rozwoju oraz rodzaju banku, jego wielkości i zasięgu terytorialnego,
- centralizacja i decentralizacja w systemie zarządzania bankiem w warunkach konkurencji rynkowej,
- zasada „samofinansowania banku” a model zarządzania jednostkami organizacyjnymi,
- zarządzanie finansowe oddziałem/bankiem,
- instrumenty oceny sprawności organizacyjnej i ekonomicznej funkcjonowania jednostek organizacyjnych banku,
- wewnętrzne i zewnętrzne instytucje kontroli i nadzoru działalności banku,
- gospodarka zapleczem lokalowo-technicznym banku,
- strategia zarządzania personelem (faktyczna i pożądana struktura zatrudnienia, formy pracy z

- kadrami),
- system informacji zarządczej w banku i jego wykorzystywanie.

4. Operacje krajowe.

- rodzaje i formy działalności depozytowej
- podstawowe funkcje rachunków bankowych
- procedury bankowe (regulaminy i instrukcje służbowe),
- klasyfikacja operacji bankowych
- instrumenty rozliczeń pieniężnych
 - gotówkowe (gotówka, czek gotówkowy)
 - bezgotówkowe (polecenie przelewu, polecenie zapłaty, czek rozrachunkowy, karty płatnicze)
- weksel i jego funkcje
- bankowość elektroniczna (telefoniczna, terminalowa, komputerowa, telewizyjna)
- rozliczenia i rozrachunki bankowe w złotych (SORBNET, ELIXIR, systemy rozliczeń kartowych)
- realizacja programu przeciwdziałania wprowadzania do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz przeciwdziałania finansowaniu terroryzmu.
- metody określania wysokości prowizji i opłat (determinanty).

5. Operacje zagraniczne.

- elementy prawa dewizowego
- bankowość korespondencka (operacje NOSTRO, LORO, system SWIFT)
- krajowe systemy rozliczeń w euro (SORBNET-Euro, Euro-Elixir)
- europejska infrastruktura rozliczeniowa (systemy TARGET i TARGET2, STEP1 i STEP2)
- Jednolity Obszar Płatności w Euro (SEPA)
- kurs waluty, data waluty, data transakcji oraz limit pozycji walutowych,
- operacje zagraniczne: polecenie wypłaty, inkaso, akredytywa dokumentowa
- rola gwarancji i weksla w operacjach zagranicznych
- ryzyko operacyjne związane z realizacją operacji krajowych i zagranicznych i działania banku zmierzające do jego minimalizacji
- inne ryzyka operacji zagranicznych

6. Rachunkowość bankowa:

- cele i organizacja rachunkowości finansowej i zarządczej,
- znaczenie ewidencji zaszczości finansowych w „centrach zysków i kosztów”,
- wewnętrzne zasady planowania finansowego i bieżącego monitorowania wykonywania zadań finansowych,
- podstawowe procedury weryfikowania bilansu,
- przesłanki obligatoryjnego charakteru przekazywania do publicznej wiadomości podstawowych parametrów ekonomiczno-finansowych banku po zakończeniu roku działalności,
- charakterystyka banku na podstawie bilansu,
- koszty i efekty nowoczesnej rachunkowości.

7. Analiza kredytowa i fundamentalna:

- ocena bieżącej i prognozowanej sytuacji ekonomiczno-finansowej podmiotów gosp.,
- analiza sytuacji ekonomiczno-finansowej przedsiębiorstwa,
- analiza ekonomiczna i finansowa przedsięwzięć,

- zewnętrzne źródła zasilania finansowego podmiotów gospodarczych: leasing, factoring, forfaiting, emisja obligacji itp.,
- kryteria wyboru formy zabezpieczenia kredytu,
- negocjacje dotyczące warunków umowy kredytowej,
- ocena zyskowności udzielonego kredytu,
- bankowy monitoring klienta w okresie obsługi kredytu,
- metody analizy rynku (marketing bankowy),
- ocena efektywności zamierzeń rozwojowych,
- stosowanie zasad kwalifikacji kredytów według stopnia ryzyka bankowego,
- formy zabezpieczenia banku przed ryzykiem,
- metody i procedury windykacji kredytów,
- procedury i techniki restrukturyzacji tzw. złych kredytów,
- strategia i organizacja zarządzania ryzykiem kredytowym.

8. Marketing bankowy:

- geneza, specyfikacja i zadania marketingu w banku,
- misja, cele i zadania strategiczne banku,
- instrumenty marketingu bankowego,
- zasady funkcjonowania SIM w banku,
- zasady analizy SWOT w banku,
- kryteria przygotowania lokalizacji placówek dystrybucji bankowej,
- kompleksowa analiza klienta bankowego (identyfikacja klienta, segmentowanie klientów, tzw. piramida klientów, analiza popytu na usługi bankowe, psychografia klientów),
- kompleksowa analiza konkurencji bankowej,
- baza danych o klientach, produktach i otoczeniu banku,
- przygotowanie oferty dla klienta,
- formy współpracy z klientem,
- plan sprzedaży produktów i usług bankowych,
- monitorowanie wykonywania planu sprzedaży produktów i usług bankowych,
- analiza skarg, reklamacji i wniosków klientów banku,
- standardy jakości obsługi klienta.

9. Rynek pieniężny i kapitałowy:

- funkcje, struktura i instytucje systemu finansowego
- analiza instrumentów finansowych,
- wartość pieniądza w czasie,
- proces decyzyjny w obrocie papierami wartościowymi,
- podstawy zarządzania ryzykiem i jego ograniczania,
- wpływ rynku pieniężnego i polityki fiskalnej na kursy akcji i obligacji.

10. Zarządzanie aktywami i pasywami:

- istota i cele zarządzania aktywami i pasywami
- analiza bilansu, ocena efektywności banku
- wycena produktów bankowych
- znaczenie problemu jakim jest zarządzanie ryzykiem w banku,
- rodzaje ryzyk występujących w działalności bankowej (ryzyko finansowe, ryzyko kredytowe, ryzyko operacyjne, ryzyko compliance),
- podział zadań i kompetencji pomiędzy centralą a jednostkami organizacyjnymi banku w zakresie zarządzania ryzykiem,
- identyfikacja, rejestracja i ocena ryzyk występujących w działalności bankowej (na poziomie jednostki organizacyjnej),

- monitorowanie, rejestracja, analizowanie i raportowanie stopnia ekspozycji banku z tytułu występujących ryzyk (na poziomie centrali),
- metody i instrumenty minimalizacji ryzyk występujących w działalności bankowej.

11. Audyt wewnętrzny, kontrola, audyt zewnętrzny działalności banku:

- system kontroli wewnętrznej działalności banku, (kontrola funkcjonalna, kontrola instytucjonalna),
- rola i zadania audytu wewnętrznego,
- kontrola wewnętrzna a audyt wewnętrzny,
- funkcje kontrolne i nadzorcze wykonywane przez instytucje zewnętrzne (KNF, GIODO, NIK, PIP, UKS i inne),
- podstawowe zagadnienia metodyki audytu wewnętrznego (cel badania, przedmiot badania, zakres badania, dobór próby),
- rodzaje prowadzonych badań audytorskich,
- rekomendacje KNF w przedmiocie kontroli i audytu wewnętrznego

12. Informacja i informatyka bankowa:

- zasady tworzenia i organizowania bankowych systemów informatycznych (BSI),
- wpływ specyficznych cech banku na proces jego informatyzacji,
- metody zapewnienia ciągłości działania BSI,
- bezpieczeństwo BSI, w tym techniki przechowywania informacji,
- podstawy aplikacji systemów telekomunikacyjnych i teleinformatycznych w praktyce bankowej,
- struktura zintegrowanego systemu informatycznego banku,
- ryzyka związane z eksploatacją bankowych systemów informatycznych,
- zabezpieczenie fizyczne, techniczne i informatyczne służące bezpiecznej eksploatacji systemów informatycznych,

13. Bezpieczeństwo prawne w działalności bankowej:

- zewnętrzne i wewnętrzne uregulowania prawne określające funkcjonowanie banków i ich jednostek organizacyjnych,
- źródła zagrożenia bezpieczeństwa prawnego: niska kultura prawna pracowników, luki prawne, wadliwe uregulowania prawne i zaniedbania w procedurze obsługi prawnej,
- rodzaje operacji i procedur bankowych o podwyższonym ryzyku, wymagające szczególnej ochrony prawnej,
- prawny proces bankructwa banku i jego wpływ na bank i jego klientów,
- likwidowanie i zarządzanie masą upadłościową wierzycieli, pozycja banku i dostępne sposoby postępowania,
- prawna obsługa banku – zadania i organizacja,
- obsługa prawna w zakresie rozpatrywania i realizacji reklamacji, skarg i wniosków klientów banku,
- formy rozstrzygania sporów i roszczeń dwustronnych i wielostronnych na podstawie umów: klient-bank.

14. Elementy etyki:

- pojęcie etyki
- czynniki wpływające na myślenie etyczne
- definicja etyk w biznesie
- relacje banki-klient a kodeks etyczny
- zaufanie i poufność w bankowości

- pojęcie zgodności
- kultura korporacyjna a zachowanie etyczne

II. Wymagane umiejętności:

- formułowanie wniosków z przeprowadzanych porównań, analiz i ocen rozwiązań organizacyjnych funkcjonujących w banku lub jego oddziale oraz w podstawowych sferach funkcjonowania banku (organizacja, stosowane procedury, kadra pracownicza, zaplecze techniczne),
- zrozumienie instrumentów systemu ekonomiczno-finansowego banku oraz sposobów osiągania wymaganych parametrów bezpieczeństwa banku, szans jego rozwoju i kształtowania korzystnej pozycji banku na rynku w celu zwiększenia zaufania publicznego.

III. Pożądane predyspozycje psychologiczne:

1. Właściwości intelektualne:

- refleksyjność,
- kreatywność,
- innowacyjność (otwartość myślenia),
- łatwość uczenia się,
- zdolności analityczne i zdolność wnioskowania.

2. Cechy temperamentu:

- zrównoważenie emocjonalne,
- opanowanie (odporność na stres),
- introwersja ~ ekstrawersja.

3. Postawy i zachowania:

- odpowiedzialność,
- dotrzymywanie zobowiązań (spolegliwość),
- zdyscyplinowanie (w tym procedury),
- etyka zawodowa,
- przestrzeganie społecznie akceptowanych norm zachowania.

4. Cechy indywidualne związane z pracą:

- samodzielność w działaniu,
- długotrwała koncentracja uwagi,
- staranność i dokładność w pracy,
- dążenie do podnoszenia kwalifikacji zawodowych (aktualizowanie wiedzy),
- terminowość,
- zdolność organizowania pracy własnej,
- wydajność (efektywność) pracy,
- dbałość o wygląd zewnętrzny.

5. Kontakty społeczne:

- komunikatywność w mowie i w piśmie,
- łatwość nawiązywania kontaktów,
- zdolność wpływania na zachowania innych,
- zdolność współpracy i współdziałania,
- poszanowanie innych (tolerancja),
- takt i kultura bycia.